

Massadammen i Tabergsån byggdes tidigt under nittonhundratalet som ett sätt att kontrollera vattenflödet till ett närliggande vattenkraftverk. Den gav invånarna tillgång till elektricitet och fick industrin att utvecklas, men slog samtidigt ut stora delar av livet i vattnet. Tabergsån är ett viktigt vattendrag för exempelvis öring och andra arter som nu hindrades från att fortplanta sig.

Naturskyddsföreningens ordförande i Jönköpingskretsen, Jeanette Eld, och hennes son visar den utrivna Massadammen.

25 maj 2012   Artikel   Klimat, energi och transporter

Själva vattenkraftverket togs ur bruk för flera decennier sedan, medan dammen blev kvar. Den hade blivit ett kulturellt kännetecken för samhället Norrahammar med sin karaktäristiska vattenspegel. Men fisken var fortfarande borta. Så bestämde sig Jönköpings kommun för några år sedan för att riva ut dammen. Problemet var finansieringen. Det söktes pengar från regionen och andra myndigheter men utan resultat. Så vände man sig till slut till Naturskyddsföreningen, som via sin miljömärkning Bra Miljöval har en fond som finansierar åtgärder för att reparera skador orsakade av vattenkraften. Projektet godkändes och i maj 2012 var det hela färdigt.

Den gamla dammen hade rivits ut och ersatts med så kallade överfall och stryk, som innebär att den spegeldammsyta som Massadammen inneburit och som blivit viktig för kulturmiljön kunde behållas, samtidigt som fiskrännor gjorde det lätt för fisk och andra arter att ta sig både uppför och nedför vattendrag oavsett vattenståndet. Redan kort tid efter att den gamla dammen rivits ut kunde länsfiskekonsulenten Anton Halldén konstatera att öring nu simmade uppför vattendraget, en naturlig vandringsväg som stått avspärrad i över ett halvt sekel, men som nu öppnats på nytt.

Förutom fisken i vattendraget tycks även invånarna i Norrahammar mycket nöjda med åtgärden, något som märktes på den stora mängden människor som slöt upp vid invigningen den 9 maj, trots det ihärdiga regnandet. En av dem var Jeanette Eld, ordförande för Naturskyddsföreningens Jönköpingskrets, som glatt kunde konstatera att Tabergsån återigen är öppen för fiskvandring, samtidigt som den fått ett vackert och naturligt utseende tack vare den genomtänkta åtgärden.

Utrivningen av Massadammen är bara ett av de många projekt för att återställa miljön och minska skadeverkningarna från vattenkraften som möjliggjorts tack vare Bra Miljöval. För varje kilowattimme el märkt Bra Miljöval som säljs går en summa pengar in i fonder som finansierar miljöåtgärder, energieffektivisering och investering i modern energiteknik som solkraft och vågkraft. Att el är märkt Bra Miljöval innebär också att den är producerad på ett sätt som har minsta möjliga påverkan på miljön.